

4. Åtgärdsplan

Åtgärdsplan 2017-09-25

De föreslagna åtgärderna som presenteras i programdelen är här sammanställda i tabeller som visar åtgärdsförslag fördelade på de olika förvaltningarna. Under ansvar visas vilken politisk nämnd som ansvarar för åtgärden. Åtgärdsförslagen i del 3 fungerar som en idébank, medan åtgärdsplanen kommer att bearbetas och arbetas in i respektive verksamhets verksamhetsplaner.

Tabellerna som visar åtgärder per ansvarsområde är lämpliga att använda i verksamhetsplaneringen. För många av miljömålen har liknande åtgärder föreslagits, till exempel upprättande av rutiner för hur hänsyn ska tas i kommunala verksamheter. Dessa har då sammanfattats under Ett rikt växt- och djurliv. Av denna anledning innehåller tabellerna sammanlagt färre åtgärder än i programdelen. I kommentarerna finns ytterligare förklaring till hur de olika åtgärderna kan hanteras.

Förklaring till förkortningar

BOU: Barn- och utbildningsnämnden
KOT: Kultur-och Tekniknämnden,
TF: Tekniska förvaltningen
KoF: Kultur- och Fritidsförvaltningen
KS: Kommunstyrelsen
SBN: Sydnärkes byggnämnd
SMN: Sydnärkes miljönämnd

Barn- och utbildningsförvaltning

Miljömål	Delmål	Åtgärd	Andra berörda miljömål	Ansvar	Samverkan	Finansiering	Målar	Prioritet
Ett rikt växt- och djurliv	3	Fortsatt arbete med hållbar utveckling och utomhuspedagogik för de enheter som valt detta.	Information och kunskapsförankring	BOU	SMN	Egen tid, bidrag		1

Kommentar:

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för grundskoleverksamheten och miljömålet *Ett rikt växt- och djurliv* har en tydlig inriktning mot informationsverksamhet. Miljömålen kan vara ett verktyg till att arbeta med miljöfrågor och utomhuspedagogik. Kommunens kommunekolog kan fungera som stöd till den pedagogiska personalen och i vissa fall som projektledare. Norra rektorsområdet har valt att arbeta med profilering mot hållbar utveckling och utomhuspedagogik.

Åsbro skola och Åsbro Intresseförening har anlagt en naturstig och en inrett en lada för utomhuspedagogiska studier i anslutning till skolan. Snavlunda skola jobbar med utomhuspedagogik. Har byggt ett vindskydd i anslutning till naturreservatet. Sydnärkes miljöförvaltning har tillsammans med Lekebergs naturskolepedagog hållit i fortbildning för lärare i Snavlunda, Rönneshytta och Åsbro skola.

Exempelvis så har all personal i förskolan gjort studiebesöket "I Ur och Skur" i Hjo. Man främjar utomhuspedagogik genom inköp av material så som presenningar, såldor, jord och bänkar. Alla förskolor har minst en dag per vecka planerad pedagogisk verksamhet utomhus och alla förskolor sorterar och återvinner med barnen. Sågarvallens förskola har även odlat grönsaker i pallkragar och besökt miljöstationen med barnen. Rönneshytta förskola har planerat blommor och grönsaker samt äter lunch utomhus 1-3 gånger per vecka. Snavlunda förskola har odlat grönsaker i pallkragar och växthus och använt i matlagning. Man har även kall och varmkompost. Rönneshytta skola har en dag per vecka planerad pedagogisk verksamhet utomhus med exempelvis matematik eller svenska. Man sorterar sopor och har varje år en "skolfixardag" där man städar i närområdet. Åsbro skola sorterar också sopor och arbetar i årskurs 4-5 med "hållbar utveckling" som ett genomgående tema. Man har riktat in sig på kläder, mat och prylar som berör återvinning, konsumtion och produktion. Skolans klasser bevakar nyheter om miljön och alla barn på skolan har byggt inseksholkar under en friluftsdag som man har placerat ut. På Snavlunda skola sorteras soporna och man arbetar med återvinning genom att bland annat återbruka/återanvända. Man arbetar kontinuerligt med aktuella miljöfrågor och bevakar miljönyheter genom bland annat "Lilla Aktuellt".

Vid förfrågan framtida behov av har följande önskemål inkommit:

- att Sågarvallens förskola i Åsbro är intresserade av att gå fortbildningar som har med natur/naturvärden att göra, exempelvis genom Naturskolan eller Friluftsförbundet för att på så vis vidareutveckla naturprofilen. De nämner att de gärna tar hjälp av andra lokala utbildare/föredragshållare.

-att få tillgång till ett vindskydd vid elljusspårets start i Åsbro för att lättare kunna ta sig ut med barnen i närmiljön.

-Mosippans förskola i Åsbro svarar att de skulle vilja ha utbildning i naturvård för pedagoger samt material till förskolan.

-Personalen i Snavlunda skriver att de önskar få ut någon person från en naturskola som kan hålla en naturdag (friluftsdag) för både förskola & skola (både barn & personal). De önskar även mer utbildning i vårt närområde för personal samt inköp av material.

Sydnärkes byggförvaltning

Miljömål	Delmål	Åtgärd	Andra berörda miljömål	Ansvar	Samverkan	Finansiering	Målar	Prioritet
Levande sjöar och vattendrag	3	Kartering av rekreations- och naturvärden i föreslagna LIS-områden.	God bebyggd miljö, Information och kunskapsförankring	SBN	SMN	Egen tid, bidrag		X
Myllrande våtmarker	1	Undersöka möjligheten att anlägga småvatten vid nyanläggning av bostadsområden.	Ett rikt växt- och djurliv	SBN	SMN, TN	Eget arbete		2
Ett rikt odlingslandskap	1	Exploatering av mark som klassats som värdefull i ängs- och hagmarksinventeringen tillåts först om en förnyad inventering påvisat att exploateringen inte riskerar att skada värdefulla biotoper.	Ett rikt växt- och djurliv	SBN	SMN	Egen tid		1
God bebyggd miljö	1	Framtagande av Grönstrukturplan för Askersund.	Ett rikt växt- och djurliv	KS	SBN, SMN, Kultur- och fritid	Egen tid, bidrag		X
God bebyggd miljö	1	Framtagande av Grönstrukturplan för Åsbro.	Ett rikt växt- och djurliv	KS	SBN, SMN			X
Ett rikt växt- och djurliv	2	Utbildning av tjänstemän och politiker om biologisk mångfald i samhällsplaneringen.	God bebyggd miljö, Information och kunskapsförankring	SBN	SMN	Egen tid, bidrag		1
Ett rikt växt- och djurliv *	1	Fortsatt arbete med och utveckling av checklistan för miljöbedömning av planer och program.	God bebyggd miljö	KS	SBN, SMN	Egen tid		1
Ett rikt växt- och djurliv *	1	Kontinuerlig utveckling och uppdatering av Sydnärkes byggkarta.	God bebyggd miljö	KS	SBN, SMN	Egen tid		1

Kommentar:

Byggnadsnämnden ansvarar för att upprätta rutiner/riktlinjer för handläggning enligt PBL så att biologisk mångfald och rekreationsvärden kan utvecklas i den bebyggda miljön. Byggförvaltningen är också operativ enhet för KS när det gäller fysisk planering, men åtgärder för fysisk planering.

Natur- och friluftsvärdesinventering har gjorts av miljöförvaltningen samtliga föreslagna LIS-områden. LIS-planen är antagen. I nya detaljplaner utreds frågan om lokalt omhändertagande av dagvatten alltid. I detaljplan för Åviken kommer dammar finnas inritade i plankartan. Grönstrukturplaner är framtagna och fastställda av kommunfullmäktige för Askersund, Åsbro och Åmmeberg. Nu återstår att ta fram en handlingsplan för skötsel av kommunens mark enligt grönstrukturplanen. Kultur- och Tekniknämndens har fått uppdraget att ta fram handlingsplanen.

Utbildning om kontinuitetsskogsbruk och permakultur har erbjudits tjänstemän och politiker. En riktad miljöutbildning har genomförts för politiker. Årlig naturvårdsdag med aktuella naturvårdsprojekt och skogsvård planeras för politiker och tjänstemän från 2018.

Miljöförvaltningen blir initiativtagare.

Checklistan för miljöbedömning finns och används vid all planering. Naturvårdspunkter ingår. Har inte reviderats under programtiden. Naturvårdsdatabasen har ersatts av artportalen och Sydnärkes byggkarta.

* Åtgärden omfattar att utveckla rutiner för att beakta och utveckla biologiska värden vid fysisk planering och omfattar förslagen till motsvarande åtgärder för de övriga. Rutinerna sammanfattas i en checklista som används vid miljöbedömning av planer och program samt kontroll mot naturvårdsdatabasen.

Sydnärkes miljöförvaltning

Miljömål	Delmål	Åtgärd	Andra berörda miljömål	Ansvar	Samverkan	Finansiering	Måår	Prioritet
Levande sjöar och vattendrag	1	Inventering och åtgärder vätternbäckarna i Igelbäcken och Aspaån.	Ett rikt växt- och djurliv	SMN	Olshammars utvecklingsgrupp, Länsstyrelsen	Egen tid, bidrag, Länsstyrelsen		X
Levande sjöar och vattendrag	1	Inventering av naturvärden vid Torpabäcken, Stavån samt tillrinnande vattendrag till Storsjön.	Ett rikt växt- och djurliv	SMN	Länsstyrelsen	Egen tid, bidrag, Länsstyrelsen		X
Levande sjöar och vattendrag	2	Fortsatt kalkning enligt regional kalkningsplan.	Bara naturlig försurning	SMN		Ingår i verksamhetsplanering		1
Levande sjöar och vattendrag	3	Utveckling av friluftsområde runt Estaboboån i Åsbro.	Ett rikt växt- och djurliv	SMN	SBN, KoF, KoT, Åsbro intresseförening	Bidrag		2
Levande sjöar och vattendrag	3	Inrätta kanotled Tisaren-Åmmelången-Askersund.	Ett rikt växt- och djurliv	SMN	KoF, Åsbro intresseförening			3
Myllrande våtmarker	1	Vid avslutande och efterbehandling av grustäkter verka för att småvatten skapas, särskilt i områden där salamander finns.	Ett rikt växt- och djurliv	SMN	Länsstyrelsen	Eget arbete		1
Levande skogar	1	Sammanlänka naturreservaten i Snavlunda och gränstrakterna mellan Askersunds och Laxå kommuner genom att anlägga vandringsleder.	Ett rikt växt- och djurliv	SMN	Lokala bygdeföreningar. Länsstyrelsen	Egen tid, bidrag		2
Ett rikt odlingslandskap	1	Kartläggning av befintlig och äldre jordbruksmark i kommunen.	God bebyggd miljö	SMN	SBN			X
Ett rikt växt- och djurliv	1	Framtagande av rutiner för att beakta och utveckla biologiska värden, hotade arter och friluftslivsvärden vid fysisk planering och ärendehandläggning.	God bebyggd miljö, Ett rikt odlingslandskap, Levande skogar, Levande sjöar och vattendrag, Myllrande våtmarker	SMN	SBN	Egen tid		1

Miljömål	Delmål	Åtgärd	Andra berörda miljömål	Ansvar	Samverkan	Finansiering	Målar	Prioritet
Ett rikt växt- och djurliv	1	Genom LONA och andra bidragsformer stötta lokala initiativ som syftar till att utveckla eller bevara natur- och friluftsvärden.	Ett rikt odlingslandskap	SMN	Övriga förvaltningar, lokala intressenter	Bidrag		1
Ett rikt växt- och djurliv	3	Återinventering av värdefulla naturområden i kommunen från den regionala Naturvårdsöversikten från 1984.	Information och kunskapsförankring, God bebyggd miljö, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, Levande sjöar och vattendrag, Myllrande våtmarker	SMN	Länsstyrelsen, lokala intressenter	Egen tid		3
Ett rikt växt- och djurliv	3	Kontinuerlig utveckling och uppdatering av naturvårdsdatabasen med länkning till artdatabanken för behöriga handläggare.	Information och kunskapsförankring	SMN	SBN	Egen tid		1
Ett rikt växt- och djurliv	3	Skapa rutiner för att samla naturvårdsrelaterad kunskap som framställs i kommunal regi.	Information och kunskapsförankring	SMN	SBN	Egen tid		1
Ett rikt växt- och djurliv	3	Bilda naturreservatet Solberga och revidera skötselplanerna för de båda andra kommunala naturreservaten	Levande sjöar och vattendrag, Information och kunskapsförankring	SMN	Kof, Kot	Egen tid, bidrag		2
Ett rikt växt- och djurliv	3	Sprida kunskapen om Askersunds fina naturmiljöer och höga naturvärden genom naturguidningar, naturutbildningar och genom att ta fram en naturguide för hela kommunen.	Levande sjöar och vattendrag, Information och kunskapsförankring	SMN	Kof, ideella föreningar KS	Egen tid, bidrag, Extra medel för att ta fram naturguiden		2

* Åtgärden att utveckla rutiner för att beakta och utveckla biologiska värden vid fysisk planering sammanfattar förslagen till motsvarande åtgärder för de övriga miljömålen och inkluderar Levande sjöar och vattendrag, Myllrande våtmarker, Ett rikt odlingslandskap och Levande skogar. Rutinerna kan sammanfattas i en checklista med ansvarsfördelning och kontroll mot naturvårdsdatabasen.

Miljömål	Delmål	Åtgärd	Andra berörda miljömål	Ansvar	Samverkan	Finansiering	Målår	Prioritet
----------	--------	--------	------------------------	--------	-----------	--------------	-------	-----------

Kommentar:

Många av åtgärderna hamnar på miljönämnden, då kommunekologtjänsten finns där och mycket av det miljöstrategiska arbetet hamnar där. Flera av åtgärderna handlar om att ta fram rutiner för handläggning eller olika informationsinsatser. Fler av åtgärderna kan samordnas till större projekt. *Flera åtgärder är gjorda, några drivs i huvudsak av länsstyrelsen och är därför bortkryssade från listan.*

Samverkan med KoT om handlingsplan för skötsel enligt

Grönstrukturplanen, bildande och skötsel av kommunala naturreservat.

Marknadsföring av Askersunds fina natur och höga naturvärden genom naturguidningar, att ta fram naturguidebok och genom projekt knutna till ansvarsarten mosippa.

Kultur- och Tekniknämnden

Miljömål	Delmål	Åtgärd	Andra berörda miljömål	Ansvar	Samverkan	Finansiering	Målar	Prioritet
Levande sjöar och vattendrag	1	Framtagande av dagvattenstrategi	Ett rikt växt- och djurliv	KOT (TF)	SBN, SMN			2
Levande skogar	2	Inventering av kommunal skogsmark med avseende på natur- och friluftslivsvärden och framtagande av skogsbruksplan och långsiktig strategi för kommunens Skogsinnehav.	Ett rikt växt- och djurliv, Information och kunskapsförankring	KOT (TF)	SMN	Egen tid, bidrag		1
Ett rikt odlingslandskap	2	Utveckla resonemanget i kostprogrammet om vilken mat vi ska servera för att få så liten klimatspåverkan som möjligt..	Information och kunskapsförankring	KOT (TF)				1
God bebyggd miljö	2	Minskad användning av naturgrus så att det enbart används där alternativ inte finns.*	Grundvatten av god kvalitet	KOT (TF)	SBN, SMN	Egen tid		1
God bebyggd miljö	2	Framtagande av plan för att utveckla cykelbanor (Klimatpiloterna).	Begränsad klimatförändring	KS	KOT	Egen tid		1
Ett rikt växt- och djurliv	1	Framtagande av handlingsplan för skötsel av kommunal mark och tätortsnära mark utgångspunkt från gröstrukturplanen.	God bebyggd miljö, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, Levande sjöar och vattendrag, Myllrande våtmarker	KOT (KoF)	SMN	Egen tid, bidrag		1
Ett rikt växt- och djurliv	1	Införa alternativ skötsel av grönytor för ökad biologisk mångfald, tex "sommaräng" på gräsytor.	God bebyggd miljö, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, Levande sjöar och vattendrag, Myllrande våtmarker	KOT (KoF)	SMN	Egen tid, bidrag		1

Ett rikt växt- och djurliv	3	Inventering av naturvärdesträd i tätortsmiljöer och framtagande av trädplan	Information och kunskapsförankring, God bebyggd miljö, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap,	KOT (KoF)	SMN	Bidrag		2
----------------------------	---	---	--	-----------	-----	--------	--	---

Kommentar:

Kultur- och Tekniknämnden ansvarar bl.a för skötsel av kommunal mark, entreprenadarbeten och VA. *När grönstrukturplanen nu är fastställd är högsta prioritet att ta fram en handlingsplan för skötseln med utgångspunkt från grönstrukturplanen. Viktigt med återkoppling mot grönstrukturplanens "sociala" dimensioner som stråk, parkmiljöer etc.*